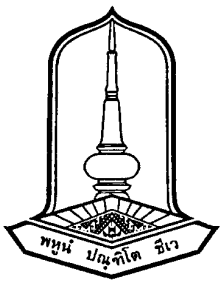

หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสัตว์
Bachelor of Science Program in Veterinary Nursing
(หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2568)

คณะสัตวแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสัตว์
(หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2568)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา คณะสัตวแพทยศาสตร์ สาขาวิชาการพยาบาลสัตว์

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อหลักสูตร

รหัสหลักสูตร : -
ชื่อภาษาไทย : หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสัตว์
ชื่อภาษาอังกฤษ : Bachelor of Science Program in Veterinary Nursing

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ภาษาไทย (ชื่อเต็ม) : วิทยาศาสตรบัณฑิต (การพยาบาลสัตว์)
(ชื่อย่อ) : วท.บ.(การพยาบาลสัตว์)
ภาษาอังกฤษ (ชื่อเต็ม) : Bachelor of Science (Veterinary Nursing)
(ชื่อย่อ) : B.Sc.(Veterinary Nursing)

3. วิชาเอก (ถ้ามี)

ไม่มี

4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

จำนวนไม่น้อยกว่า 134 หน่วยกิต

5. รูปแบบของหลักสูตร

5.1 รูปแบบ

☑ หลักสูตรระดับปริญญาตรีทางวิชาการ หลักสูตร .....4.....ปี
☐ หลักสูตรระดับปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการ หลักสูตร .....ปี
☐ หลักสูตรระดับปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ หลักสูตร ..... ปี
☐ หลักสูตรระดับปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ หลักสูตร....ปี

5.2 ประเภทของหลักสูตร

☑ หลักสูตรระดับปริญญาตรีทางวิชาการ

☐ หลักสูตรระดับปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการ

☐ หลักสูตรระดับปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ

☐ หลักสูตรระดับปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ

5.3 ภาษาที่ใช้

ภาษาไทย

5.4 การรับเข้าศึกษา

รับนิสิตไทยและนิสิตต่างชาติที่สามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้

5.5 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสัตว์ ของคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เน้นผลลัพธ์เป็นสำคัญตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งมีความต้องการหรือความคาดหวังคือบัณฑิตที่มีความรู้และทักษะปฏิบัติสามารถทำงานร่วมกันกับผู้อื่นแบบสหวิชาชีพ โดยการเชื่อมโยงสถาบันการศึกษาและภาคอุตสาหกรรม แบบบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน

หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสัตว์ ของคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้ออกแบบหลักสูตรแบบ Backward curriculum design โดยออกแบบ PLOs และ CLOs ที่สัมพันธ์กับ PLOs ทั้งนี้กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับ CLOs ได้วางแผนปรับปรุงอย่างต่อเนื่องภายหลังสิ้นสุดแต่ละปีการศึกษา กระบวนการจัดการเรียนการสอนได้วางแผนจัดกิจกรรมการสอนร่วมกับสถานพยาบาลสัตว์ โรงพยาบาลสัตว์ชั้นนำต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน เช่น การเชิญอาจารย์พิเศษ ส่งนิสิตเรียนปฏิบัติการ ณ สถานประกอบการ การฝึกงาน สหกิจศึกษา ได้แก่ ศูนย์ผลิตน้ำเชื้อโคกระบือมาตรฐานวันชาติ จังหวัดมหาสารคาม ศูนย์ผลิตน้ำเชื้อโคกระบือมาตรฐานเอ็นซีเท็กซัส จังหวัดมหาสารคาม ศูนย์ผลิตน้ำเชื้อแพะมาตรฐานสต๊อกโฮม จังหวัดมหาสารคาม ศูนย์ผลิตตัวอ่อนมิตรเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม สหกรณ์ผู้เลี้ยงโคนมโคกก่อ จำกัด จังหวัดมหาสารคาม สหกรณ์โคนมมหาสารคาม จำกัด จังหวัดมหาสารคาม โรงพยาบาลสัตว์ทองหล่อ โรงพยาบาลสัตว์เมืองเอก โรงพยาบาลสัตว์สุพจน์ โรงพยาบาลสัตว์แอนิมอลสเปซ โรงพยาบาลสัตว์เคบีเพ็ท จังหวัดกรุงเทพมหานคร โรงพยาบาลสัตว์ขวัญคำ จังหวัดกรุงเทพมหานครและจังหวัดขอนแก่น โรงพยาบาลสัตว์ดอกเตอร์เว็ท จังหวัดขอนแก่น สวนสัตว์อุบลราชธานี สวนสัตว์ขอนแก่น สวนสัตว์นครราชสีมา องค์การสวนสัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์ สวนสัตว์เปิดเขาเขียว โรงพยาบาลช้างสุรินทร์ สถานพยาบาลช้างโครงการคชอาณาจักร กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองทัพไทย กระทรวงกลาโหม กรมการสัตว์ทหารบก กระทรวงกลาโหม มหาวิทยาลัยโออิตะ ประเทศญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยฮอกไกโด ประเทศญี่ปุ่น มหาวิทยาลัย Bangladesh Agricultural University ประเทศบังคลาเทศ

5.6 การบูรณาการหลักสูตร

เป็นหลักสูตรสหวิทยาการ เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านการส่งเสริมสุขภาพสัตว์ มีการส่งเสริมแนวคิดและวิธีการด้านสุขภาพหนึ่งเดียว (One Health) เป็นหลักสูตรที่ใช้องค์ความรู้และทักษะการปฏิบัติจากหลายศาสตร์มาผสมผสานใช้ในการเรียนการสอน ได้แก่ การพยาบาลสัตว์ เทคนิคการสัตวแพทย์ สัตวแพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ สาธารณสุขศาสตร์ ผลิตบัณฑิตที่มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติงานแบบสหวิชาชีพ สามารถแก้ไขปัญหาสุขภาพสัตว์ สุขภาพมนุษย์ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นปัญหาซับซ้อนทั้งด้านการแพทย์ สาธารณสุข สิ่งแวดล้อม การศึกษา และด้านเศรษฐศาสตร์ หลักสูตรมีการกำหนดความรู้หรือทักษะที่จำเป็นของบัณฑิต จัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับ CLOs ที่สัมพันธ์กับ PLOs เพื่อให้บัณฑิตทำงานร่วมกันกับผู้อื่นได้แบบสหวิชาชีพ

การเชื่อมโยงสถาบันการศึกษาและภาคอุตสาหกรรม แบบบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน เป็นการบูรณาการหลักสูตรเพื่อให้เกิดการเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ที่ทันสมัยและทักษะการปฏิบัติจากการทำงานในสถานประกอบการ เน้นการจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานประกอบการสร้างความพร้อมในการประกอบอาชีพการพยาบาลสัตว์

5.7 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสัตว์

6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

6.1 เป็นหลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2568

6.2 เริ่มใช้หลักสูตรในภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2568 เป็นต้นไป

6.3 คณะกรรมการประจำคณะสัตวแพทยศาสตร์ พิจารณาหลักสูตรนี้ ในการประชุมครั้งที่ 4/2567 เมื่อวันที่ 6 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2567

6.4 คณะกรรมการวิชาการมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ให้ความเห็นชอบหลักสูตรนี้ในการประชุมครั้งที่ 7/2567 เมื่อวันที่ 4 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2567

6.5 สภามหาวิทยาลัยมหาสารคาม อนุมัติหลักสูตร ในการประชุมครั้งที่ 7/2567 เมื่อวันที่ 26 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2567

7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรมีความพร้อมเผยแพร่คุณภาพและมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2571 เป็นต้นไป (หลังเปิดสอน 3 ปี)

8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

8.1 ภาครัฐบาล

- กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เช่น นักวิชาการสุขภาพสัตว์ นักวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพสัตว์ ผู้เลี้ยงสัตว์ทดลองประจำศูนย์สัตว์ทดลอง (ไพรเมท, สัตว์ฟันแทะ, กระต่าย, ปศุสัตว์, สัตว์ป่า, สัตว์น้ำ) อาจารย์ในสถาบันการศึกษา นักวิทยาศาสตร์ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน
- กระทรวงสาธารณสุข เช่น นักวิชาการปฏิบัติงานด้านการสำรวจโรค การกำจัด

และป้องกันควบคุมโรคสัตว์สู่คน ประจำกรมควบคุมโรค กรมอนามัยกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กรมวิทยาศาสตร์บริการ กรมอนามัย เป็นต้น

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น นักวิชาการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ทางด้านสุขภาพสัตว์ การสุขาภิบาลสัตว์ ประจำสถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ สำนักส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์
- กระทรวงกลาโหม รับราชการตาม ตำแหน่งที่เปิดรับในหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กองการสัตว์และเกษตรกรรม กองพันสัตว์ต่าง โรงเรียนทหารการสัตว์ศูนย์การสุนัขทหาร ศูนย์การทหารม้า โรงพยาบาลสัตว์ทหารบก ศูนย์การสุนัขทหาร กองร้อยสุนัขทหาร กรป.กลาง เป็นต้น
- กระทรวงมหาดไทย เช่น เจ้าหน้าที่ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ เช่น การเฝ้าระวัง การป้องกันและควบคุมโรค ประจำองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล กรมการปกครอง
- กรุงเทพมหานคร เช่น เจ้าหน้าที่ประจำสำนักงานสัตวแพทย์สาธารณสุขฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ รับราชการตำแหน่งผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านสุนัขและม้าตำรวจ ในศูนย์ฝึกสุนัขตำรวจ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน กองกำกับการม้าตำรวจ เป็นต้น

8.2 ภาครัฐวิสาหกิจ

- องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น เจ้าหน้าที่ประจำกองงานฟาร์ม กองส่งเสริมการเลี้ยงโคนม
- องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น พนักงานบำรุงสัตว์ เจ้าหน้าที่ประจำสวนสัตว์ นักวิชาการเพาะพันธุ์และอนุรักษ์พันธุ์สัตว์

8.3 ภาคเอกชน เช่น นักพยาบาลสัตว์ประจำสถานพยาบาลสัตว์ ผู้ช่วยนายสัตวแพทย์ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการขาย นักวิจัยสุขภาพสัตว์ นักวิชาการโภชนาการ ประจำบริษัทด้านธุรกิจอาหารสัตว์ ธุรกิจยาสัตว์และวัคซีน ธุรกิจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากสัตว์

8.4 ประกอบธุรกิจส่วนตัวหรือประกอบอาชีพอิสระ เช่น สถานพยาบาลสัตว์ สถานบริการตัดแต่งขนสุนัข โรงแรมสัตว์เลี้ยง คาเฟ่ต์สัตว์เลี้ยง ผู้ประกอบการจำหน่ายอาหารสัตว์และอุปกรณ์เลี้ยงสัตว์ โรงเรียนฝึกสุนัข ฟาร์ม เป็นต้น

8.5 ภาคการศึกษาและวิชาการ เช่น นักวิทยาศาสตร์ที่ทำงานด้านการเรียนการสอน การวิจัย และดูแลรักษาสุขภาพสัตว์ ในสถาบันอุดมศึกษา อาจารย์ นักวิชาการศึกษา

8.6 สถานประกอบการ (ภาครัฐ เอกชน ชุมชน) ที่ร่วมกับคณะฯ เพื่อจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน ตามมาตรฐานของหลักสูตร CWIE (Cooperative and Work Integrated Education)

- ตำแหน่งพยาบาลสัตว์ โรงพยาบาลสัตว์โรงพยาบาลสัตว์เมืองเอก จำกัด จังหวัดกรุงเทพมหานคร จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดชลบุรี
- ตำแหน่งพยาบาลสัตว์ โรงพยาบาลสัตว์สุพจน์ จังหวัดพิษณุโลก
- ตำแหน่งพยาบาลสัตว์ โรงพยาบาลสัตว์แอนิมอลสเปซ จังหวัดกรุงเทพมหานคร
- ตำแหน่งพยาบาลสัตว์ โรงพยาบาลสัตว์เคบีเพ็ท จังหวัดกรุงเทพมหานคร

2.3.3 ทำความเข้าใจกับเส้นทางความก้าวหน้าในวิชาชีพ (Career Path) สร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาลสัตว์ สร้างความมุ่งมั่นในการเรียนจนสำเร็จการศึกษา

2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา / ข้อจำกัดของนิสิตในข้อ 2.3

2.4.1 คณะจัดให้มีกิจกรรมสำหรับการปรับตัวของนิสิตแรกเข้า เช่น โครงการต้อนรับนิสิตใหม่และปฐมนิเทศนิสิตใหม่ เพื่อแนะนำการวางเป้าหมายชีวิต เทคนิคการเรียนในสถาบัน และการแบ่งเวลา

2.4.2 จัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาประจำระดับชั้นปี และอาจารย์ที่ปรึกษารายบุคคล เพื่อให้คำปรึกษาแก่นิสิตตลอดระยะเวลาการศึกษา

2.4.3 จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความสัมพันธ์ของนิสิตและการดูแลนิสิต ได้แก่ สัปดาห์การพบปะระหว่างนิสิตกับอาจารย์ วันพบผู้ปกครอง การติดตามการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 จากอาจารย์ผู้สอน และจัดกิจกรรมสอนเสริมถ้าจำเป็น

2.4.4 จัดการเรียนการสอนวิชา แนวคิดและทฤษฎีทางการพยาบาลสัตว์ เพื่อปรับพื้นฐานผู้เข้าศึกษาที่มาจากต่างสถาบันหรือต่างวุฒิการศึกษา ให้สามารถเข้าใจหลักการและทฤษฎีทางการพยาบาลสัตว์ และอธิบายแนวคิดในการดูแลสุขภาพสัตว์ บทบาทหน้าที่ของนักพยาบาลสัตว์และจรรยาบรรณที่จะต้องทำงานร่วมกับผู้อื่นแบบสหวิชาชีพ เสริมสร้างคุณลักษณะให้มีคุณธรรมจริยธรรม

2.5 แผนการรับนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี

สำหรับนิสิตไทย ระบบปกติ

จำนวนนิสิต	จำนวนนิสิตในแต่ละปีการศึกษา (คน)				
	2568	2569	2570	2571	2572
ชั้นปีที่ 1	60	60	60	60	60
ชั้นปีที่ 2	-	60	60	60	60
ชั้นปีที่ 3	-	-	60	60	60
ชั้นปีที่ 4	-	-	-	60	60
รวม	60	120	180	240	240
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	**-**	**-**	**-**	**60**	**60**

สำหรับนิสิตต่างประเทศ ระบบปกติ

จำนวนนิสิต	จำนวนนิสิตในแต่ละปีการศึกษา (คน)				
	2568	2569	2570	2571	2572
ชั้นปีที่ 1	3	3	3	3	3
ชั้นปีที่ 2	-	3	3	3	3
ชั้นปีที่ 3	-	-	3	3	3
ชั้นปีที่ 4	-	-	-	3	3
รวม	3	6	9	12	12
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	**-**	**-**	**-**	**3**	**3**

and robustness; calibration; medical robot; maintaining the condition of medical equipment; international quality standard system for diagnostic laboratories

2203 478 การแพทย์ทางเลือกทางการพยาบาลสัตว์ 2(2-0-4)

Alternative Medicine for Veterinary Nursing

การพยาบาลสัตว์ด้วยการแพทย์ทางเลือกเสริมและการแพทย์แบบผสมผสาน การแพทย์แบบองค์รวมทางสัตวแพทย์ การแพทย์แผนไทยประยุกต์ การแพทย์แผนจีน ธรรมชาติบำบัด จิตบำบัด ดนตรีบำบัด โภชนบำบัด และสุคนธบำบัดสำหรับสัตว์

Veterinary nursing with complementary medicine, integrative medicine, holistic medicine, applied Thai traditional medicine, Chinese medicine, natural therapy, psychotherapy, music therapy, nutritional therapy and aromatherapy for animals

3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

ให้นิสิตเลือกลงทะเบียนรายวิชาเลือกเสรีที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา